

PODIPLOMSKI ŠTUDIJSKI PROGRAM 2. STOPNJE UPORABNA PSIHOLOGIJA

OPISI PREDMETOV

OBVEZNI PREDMETI ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA

Ime predmeta: **KADROVSKA PSIHOLOGIJA**

Število ECTS kreditnih točk: **6**

Vsebina:

Vsebina predmeta zajema temeljna poglavja kadrovske psihologije, predvsem vsebine, ki se nanašajo na odnos med posameznikom in organizacijo, še posebej na vzpostavljanje odnosa, razvoj tega in prekinitev odnosa.

I. Usmeritvene vsebine:

- kadrovska psihologija: predmet in metode raziskovanja, strokovno področje, vloge in metode dela, etika dela.

II. HRM funkcija v organizaciji: predstavitev in opis dela in vlog.

III. Področja individualnih razlik, relevantna za kadrovske psihologije, s pregledom tehnik in metod analize.

IV. Izbor in zaposlovanje kadrov: principi, postopki in metode, proces selekcije, zakonodajni okvir.

V. Kariera: teorije, karierno odločanje, karierna diagnostika, karierno načrtovanje in razvoj z vidika individualnega razvoja in s perspektive organizacije.

VI. Usposabljanje in trening zaposlenih: teorija, praktični vidiki, analiza potreb na ravni posameznika, skupine in organizacije ter načrtovanje intervencij, upravljanje z znanjem v organizacijah.

VII. Kompetence in upravljanje kompetenc.

VIII. Ocenjevanje zaposlenih in povratna informacija.

IX. Motiviranje zaposlenih: ponovitev relevantnih teorij motivacije, značilnosti dela, značilnosti konteksta dela, pripadnost zaposlenih, usklajenost posameznika z delovnim okoljem, vprašalniki in metode za analizo stanja, sistem nagrajevanja in plačila (analiza, razvoj sistema, evaluacija).

X. Izguba službe in brezposelnost: raziskave in perspektive.

Ime predmeta: **KLINIČNA PSIHOLOGIJA**

Število ECTS kreditnih točk: **6**

Vsebina:

- Definicija klinične psihologije.
- Zgodovinski razvoj klinične psihologije.
- Teoretični modeli v klinični psihologiji (psihoanalitični, kognitivno-vedenjski, humanistično-eksistencialni, sistemski, integrativni).
- Klinično psihološka diagnostika.
- Potek in faze diagnostičnega procesa.
- Anamneza.
- Uporaba testov v klinični psihologiji.
- Projekcijske tehnike in samoopisne tehnike.

- Psihološki izvid.
- Diagnostične klasifikacije in psihopatologija.
- Klinična ocena kognitivnih sposobnosti.
- Klinična ocena osebnosti, medosebnih odnosov
- in emocij.
- Raziskovanje v klinični psihologiji.
- Klinično psihološko svetovanje in psihoterapija.
- Klinična psihologija in posebnosti dela z otroci in mladostniki.
- Posebnosti dela z osebami s posebnimi potrebami
- Etika v klinični psihologiji.

Ime predmeta: **NAČRTOVANJE RAZISKAV IN STATISTIČNA ANALIZA PODATKOV**
Število ECTS kreditnih točk: **6**

Vsebina:

- Večrazsežne porazdelitve in prikaz večrazsežnih podatkov
- Analiza variance
- Multipla linearna regresija in splošni linearni model
- Velikost učinka in načrtovanje velikosti vzorca
- Linearna diskriminantna analiza in kanonična korelacijska analiza
- Analiza glavnih komponent in faktorska analiza
- Združevanje v skupine
- Logistična regresija
- Meta analiza
- Neparametrične in metode na podlagi prevzorčenja

Ime predmeta: **ORGANIZACIJSKA PSIHOLOGIJA**
Število ECTS kreditnih točk: **3**

Vsebina:

Vsebina predmeta zajema temeljna poglavja organizacijske psihologije; predvsem vsebine, ki opisujejo in razlagajo individualno in kolektivno vedenje ljudi v organizacijah v povezavi z oblikovanjem in delovanjem organizacije kot sociotehničnega sistema.

I. Opredelitve organizacije.

II. Teorije organizacije.

III. Organizacijska struktura in procesi: komponente, analiza, oblikovanje in preoblikovanje, povezanost z organizacijsko strategijo.

IV. Povezave organizacije z okoljem delovanja: podjetniško okolje, nacionalna zakonodaja in institucije, nacionalna kultura, medkulturne mreže in (so)delovanja.

V. Vodenje in moč v organizaciji: teorije, modeli, vodenje v medkulturnem okolju, analiza in intervencije.

VI. Timi in skupine: opredelitve, struktura, procesi, uspešnost, oblikovanje timov.

VII. Komunikacija v organizaciji: proces, elementi, orodja, potek komunikacije, analiza komunikacije v organizaciji in načrtovanje in izvajanje intervencij.

VIII. Odločanje v organizaciji: proces, faze, kontekst, racionalnost, odločanje voditeljev, orodja odločanja.

IX. Organizacijska kultura in klima: opredelitve, šole, teorije, pristopi k raziskovanju in analizi, dimenzije, vprašalniki, analiza stanja, načrtovanje in izvajanje intervencij.

X. Razvoj organizacije in organizacijske spremembe: načrtovane spremembe, dejavniki (olajševalni, zaviralni), analiza in načrtovanje sprememb.

Ime predmeta: **PEDAGOŠKA PSIHOLOGIJA**

Število ECTS kreditnih točk: **6**

Vsebina:

- Predmet pedagoške psihologije, metode in tehnike raziskovanja v pedagoški psihologiji.
- Behavioristični, kognitivni, socialno kognitivni in konstruktivistični pogledi na učenje, vrste učenja (psihomotorično, besedno, učenje pojmov in zakonitosti, učenje kot reševanje problemov).
- Nevrofiziološke osnove učenja.
- Spoznavni dejavniki učenja: opredelitve, merjenje in pomen inteligentnosti, ustvarjalnosti, pozornosti, spomina, transfera.
- Učna motivacija: potrebe in cilji, notranja in zunanja motivacija, teorija pripisovanja vzrokov, spodbujanje ustrezne učne motivacije.
- Čustveni in osebnostni dejavniki učenja in poučevanja: vpliv različnih čustev na učenje, uravnavanje čustev pri učenju; vloga osebnostnih potez učencev in učiteljev; stres učencev in učiteljev; pojem o sebi.
- Socialni dejavniki učenja: interakcija učitelj – učenci, interakcija med učenci, sodelovalno in tekmovalno učenje.
- Kriteriji in dejavniki učne uspešnosti, učno uspešni / manj uspešni / neuspešni učenci.
- Učenci s posebnimi potrebami: kategorije UPP, specifične učne težave, nadarjeni učenci.

Ime predmeta: **PSIHOLOŠKI VIDIKI DELA S SKUPINAMI**

Število ECTS kreditnih točk: **6**

Vsebina:

- Opredelitev skupin in skupinskega dela; opredelitev skupinske dinamike; slogi vodenja skupin; osnovni psihološki procesi v skupini.
- Psihološke osnove dela s skupinami z vidika vodenja skupine skozi daljše časovno obdobje.
- Faze razvoja skupine.
- Osnove vodenja posameznega skupinskega srečanja (pozdrav in uvodni nagovor; motiviranje članov za aktivno sodelovanje na skupini; opazovanje, interpretiranje in interveniranje voditelja na skupinsko dinamiko in na posamezne člane skupine; pospeševanje in olajševanje zaželenih skupinskih procesov; zapiranje skupinske dinamike ob zaključevanju s posameznim skupinskim srečanjem; pridobivanje povratne informacije).
- Delo s skupinami na različnih področjih psihologije.
- Vodenje različnih oblik skupin (skupinska psihoterapija, izobraževalne skupine, delavnice...)
- Psihološki metodični pripomočki za delo z malimi skupinami (skupinogram,...).
- Psihološke metode in pripomočki za voditelje dela s skupinami in družbo (supervizija, intervizija, samopomoč,...).
- Skupina in družba – temeljne psihološke podobnosti in razlike.
- Psihologija družbe z vidika skupinske dinamike.

Ime predmeta: **PSIHOTERAPEVTSKI PRISTOPI IN PSIHOTERAPIJA**

Število ECTS kreditnih točk: **6**

Vsebina:

- Poglobljena obravnava teoretičnih okvirov in osnovnih konceptov različnih psihoterapevtskih pristopov
- Pregled zgodovinskih izhodišč psihoterapevtskih pristopov in psihoterapije.
- Opredelitev in obravnava psihoterapevtskih metod in tehnik.
- Preučevanje značilnosti terapevtskega odnosa, terapevtske komunikacije in konteksta terapevtske obravnave.
- Obravnava etičnih vprašanj v okvirih svetovanja in psihoterapije

Ime predmeta: **ŠOLSKA PSIHLOGIJA**

Število ECTS kreditnih točk: **3**

Vsebina:

- Področja dela šolskega psihologa.
- Prepoznavanje problemskih situacij v šoli in spoprijemanje z njimi, svetovanje, komunikacija s starši, učitelji in učenci.
- Timsko delo: značilnosti, prednosti in možne težave, spodbujanje timskega dela v pedagoški praksi.
- Učenje socialnih spretnosti, učenje reševanja konfliktov, mediacija.
- Uravnavanje vedenja v razredu: pomen uravnavanja vedenja, načini in tehnike, preventiva vedenjskih težav v razredu.
- Učenje učenja: učne strategije in taktike, poučevanje učnih strategij.
- Preverjanje in ocenjevanje znanja: vrste preverjanja znanja, tradicionalne in alternativne oblike preverjanja znanja, učinki ocenjevanja na učence.

Ime predmeta: **UPORABNA SOCIALNA PSIHLOGIJA**

Število ECTS kreditnih točk: **6**

Vsebina:

- Vpeljava in razlaga distinkcije med konvencionalnim in družbeno-zgodovinskim modelom socialne psihologije, izpostavitve njune različne epistemološke podlage.
- Predstavitev in poglobljen pregled področja socialnega konstrukcionizma ter kritične (socialne) psihologije, med drugim pomena freudovske in lacanovske psihoanalize za razumevanje družbe.
- Pregled societalne psihologije.
- Prikaz uporabne socialne psihologije za doseganje sprememb na ravni družbe.
- Razširitev razumevanja pozicije socialne psihologije znotraj znanosti ter problematizacija le-te.
- Primeri aplikativne socialne psihologije, skupnostne psihologije in drugih oblik anažiranja socialno-psihološkega znanja v skupnosti.

Ime predmeta: **VEDENJSKA GENETIKA**

Število ECTS kreditnih točk: **6**

Vsebina:

- Zgodovina in uvod; proksimalni in distalni vplivi na vedenje.
- Biološke osnove vedenja: medsebojni vpliv proksimalnih dejavnikov (geni, živčni in endokrini sistem), vedenja in okolja; okolje-dedovanje.
- Zakoni dedovanja: poreklo, homo-, heterozigoti, segregacija, neodvisno gensko prerazporejanje, Mendelovske bolezni, avtosomalne, dominantne, recesivne.
- Metode v genetiki vedenja: študije dvojčkov, družin in posvojencev, selekcijske linije; genetske manipulacija (npr. knockout), mapiranje genov pri modelnih organizmih.
- Vpliv posameznih genov na vedenje, pleiotropija in poligenija.
- Vpliv genov na vedenje preko hormonov in živčnega sistema.
- Proksimalne osnove agresivnega in družabnega vedenja.
- Proksimalne osnove spolnega vedenja in starševstva.
- Genetske in fiziološke osnove osebnosti.
- Proksimalni vzroki za razlike v vedenju med spoloma.
- Geni, sposobnosti, nezmožnosti: kognitivne, učenje, IQ, razvoj kognitivnih sposobnosti; motnje branja, Alzheimerjeva bolezen.
- Geni, živčni sistem in zmožnost samoobvladanja: impulzivno vedenje, ADHD, antisocialno vedenje, kriminal...
- Geni, živčni sistem in duševne motnje: shizofrenija, manična depresija, anksioznost, manija...
- Evolucijska psihologija
- Vaje: kvantifikacija vedenja, merjenje stresa.

Ime predmeta: **ZDRAVSTVENA PSIHOLOGIJA**

Število ECTS kreditnih točk: **6**

Vsebina:

- Opredelitev zdravja in bolezni in zdravstvene psihologije
- Opredelitev in spoznavanje dejavnikov tveganja in varovalnih dejavnikov za ohranjanje zdravja in javno-zdravstvenih strategij povezanih s tem
- Poznavanje procesa zbolevanja (postajati bolan) in zaznavanja, interpretiranja ter odzivanja na simptome bolezni.
- Poznavanje vpliva bolezni na posameznika in njegove svojce, vključujoč koncept kvalitete življenja.

Ime predmeta: **MAGISTRSKO DELO**

Število ECTS kreditnih točk: **15**

Vsebina:

Celovita obravnava vsebine izbranega predmetnega področja študijskega programa druge stopnje in/ali interdisciplinarna povezava z drugimi predmetnimi področji. Študenti izberejo temo glede na njihove interese in v dogovoru z mentorjem, predmetnim področjem, s katerim se želijo podrobneje ukvarjati. Naloga je lahko strokovno ali raziskovalno usmerjena. Dolžina naloge je točno navedena v fakultetnem pravilniku, ki ureja to področje.

Med raziskovalnimi nalogami se razvijejo preiskovalne metode: ustreznost teme, razvoj delovnega načrta, oblikovanje ciljev in hipotez, dokumentarnega in bibliografskega iskanja, vzpostavitev strukture raziskave itd. in se izkaže poznavanje, izbira in aplikacija ustreznih psiholoških teoretskih podlag. Strokovna naloga mora upoštevati pravila in prakse v teh dejavnosti oz. strokovnih praks.

Ime predmeta: **NAPREDNE STATISTIČNE METODE V PSIHOLOGIJI**

Število ECTS kreditnih točk: **6**

Vsebina:

- Regresijski modeli in njihova uporaba v psihologiji
- Hierarhični linearni modeli
- Osnove analize življenjskih dogodkov
- Analize z manjkajočimi podatki
- Primeri iz psihološke literature, ki uporabljajo napredne statistične metode

Ime predmeta: **PRAKTIČNO USPOSABLJANJE V DELOVNEM OKOLJU**

Število ECTS kreditnih točk: **15**

Vsebina:

Praktično usposabljanje temelji na standardih za supervizirano prakso, ki se razvijajo v okviru Društva psihologov Slovenije na podlagi Evropske smernice.

Študent v skladu z lastnimi interesi izbere ali predlaga oddelek v organizaciji, kjer bi opravljal prakso (javni ali zasebni zdravstveni ali izobraževalni zavod, podjetje ...). Vsebina praktičnega usposabljanja bo tako odvisna predvsem od izbranega delovnega področja in študentovih dejavnosti. Opredelita jo skupaj študent in mentor iz organizacije v načrtu praktičnega usposabljanja, tega pa potrdi koordinator s fakultete.

Načrt praktičnega usposabljanja zajema ključne prvine psihološke obravnave, med drugim:

- opazovanje dejanskih situacij, v katerih se uporabljajo biopsihološke tehnike;
- sodelovanje v projektih s specifičnimi zadolžitvami;
- analizo in pretres raznih biopsiholoških primerov.

Ime predmeta: **PSIHOLOŠKO SVETOVANJE**

Število ECTS kreditnih točk: **6**

Vsebina:

- Definicije psihološkega svetovanja.
- Zgodovinski razvoj psihološkega svetovanja.
- Razlike med psihološkim svetovanjem in psihoterapijo.
- Osnovni modeli psihološkega svetovanja.
- Vzpostavljanje svetovalnega odnosa in dogovora.
- Aktivno poslušanje.
- Osnovne metode in intervence psihološkega svetovanja.
- Delo s pozitivnimi viri v psihološkem svetovanju.
- Zaključevanje svetovalnega odnosa.
- Skupni faktorji psihološkega svetovanja.

- Psihološko svetovanje v različnih področjih psihologije.
- Šolsko psihološko svetovanje.
- Coaching in psihološko svetovanje.
- Osnove supervizije in mentorstva.

Ime predmeta: **RAZISKOVALNE METODE V NEVROZNANOSTI**

Število ECTS kreditnih točk: **6**

Vsebina:

Teoretične osnove, principi, indikacije, izvedba, interpretacija rezultatov raziskovalnih metod v nevroznosti:

- elektrofiziološke in podobne preiskave (EEG, EMG, EP, P300, DBS, TCMS),
- preiskave avtonomnega živčevja
- preiskave v nevroendokrinologiji
- likvorske preiskave
- morfološke slikovne preiskave (CT, MRI)
- funkcionalne slikovne preiskave (fMRI)
- funkcionalne preiskave SPECT, PET

IZBIRNI PREDMETI ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA

(V nadaljevanju so predstavljeni kratki opisi vseh notranje izbirnih predmetov študijskega programa. V seznamu notranje izbirnih predmetov v Tabeli 5 so navedeni le izbirni predmeti, ki se izvajajo v letošnjem oz. so se izvajali v preteklem študijskem letu.)

Ime predmeta: **FORENZIČNA PSIHOLOGIJA**

Število ECTS kreditnih točk: **6**

Vsebina:

- Pregled forenzične psihologije in psihiatrije
- Razlikovanje med forenzično in terapevtsko evalvacijo
- Vloga forenzičnega psihologa
- Profiliranje
- Intervju in zasliševanje na področju forenzične psihologije
- Sodno izvedeništvo v civilnih in kazenskih postopkih
- Duševno zdravlje in forenzični pacienti
- Intervencije v inštitucijah za prestajanje kazenskih sankcij

Ime predmeta: **JAVNOZDRAVSTVENE INTERVENCIJE: IZBRANA POGLAVJA**

Število ECTS kreditnih točk: **6**

Vsebina:

- Opredelitev modela intervencij – preventive – raziskovanja
- Poučevanje o razvoju, izvajanju in analizi javnozdravstvenih intervencij
- Predstavitve primerov javnozdravstvenih intervencij, ki vsebujejo elemente modela, predvsem iz področja suikidologije

Ime predmeta: **KLINIČNO – PSIHOLOŠKI INTERVJU**

Število ECTS kreditnih točk: **6**

Vsebina:

- Vpogled v značilnosti konteksta klinične obravnave.
- Obravnava značilnosti terapevtskega odnosa med terapevtom/klientom.
- Poglobljena obravnava različnih tipov intervjujev v psihološki in klinični praksi.
- Poglobljena obravnava značilnosti klinično-psihološkega intervjuja ter obravnava potrebnih spretnosti in veščin.
- Praktične izkušnje v obliki študije primerov in igre vlog.

Ime predmeta: **POZITIVNA PSIHOLOGIJA**

Število ECTS kreditnih točk: **6**

Vsebina:

- Obravnava zgodovinskih izhodišč in začetkov pozitivne psihologije.
- Poglobljena obravnava teoretičnih okvirov ter osnovnih konceptov pozitivne psihologije.
- Pregled pomembnih raziskovalnih del in raziskovalnega področja v okviru pozitivne psihologije.
- Prikaz možnosti aplikacije v psihološki praksi.

Ime predmeta: **PSIHOLOGIJA MEDIJEV**

Število ECTS kreditnih točk: **3**

Vsebina:

- Kaj je psihologija medijev.
- Psihološki vidiki izpostavljenosti medijsko bogatemu svetu.
- Kako mediji in naraščajoča uporaba tehnologije vpliva na zaznave, interpretacije, odzive in interakcije v svetu preplavljenem z mediji.
- Psihologija v povezavi z različnimi medijskimi tehnologijami in njihovo rabo.
- Kako ljudje sprejemajo, konzumirajo, producirajo in distribuirajo informacije v kontekstu različnih medijskih tehnologij.
- Psihologija družbenih omrežij.
- Uporaba psihologije pri načrtovanju novih komunikacijskih orodij.

Ime predmeta: **PSIHOLOGIJA VEDENJA POTROŠNIKOV**

Število ECTS kreditnih točk: **6**

Vsebina:

Predmet obravnava vsebine, ki omogočajo razumevanje vedenja potrošnikov v vsakdanjih življenjskih situacijah. Vsebina predmeta obravnava psihološke, družbene in osebne vplive na nakupno vedenje potrošnikov v vsakdanjem okolju.

1. Uvod v vedenje potrošnikov: razvoj in opredelitev trženja, temeljni tržni koncepti, pojem potrošnik in potrošništvo, vedenjski procesi potrošnikov, osnovne teorije in modeli, vede, ki proučujejo potrošnika, raziskovanje vedenja potrošnikov, metode in tehnike raziskovanja vedenja potrošnikov.
2. Vplivni dejavniki vedenja potrošnikov:

- Psihološki dejavniki: motivacija, zaznavanje, učenje in spomin, stališča
  - Družbeni dejavniki: referenčne skupine, družina, vloga in položaj posameznika
  - Kulturni dejavniki: kultura, družbeni razred
  - Osebni dejavniki: starost in stopnja življenjskega cikla družine, življenjski slog, osebnost
3. Nakupni proces odločanja: individualno in skupinsko odločanje, stopnje nakupnega procesa odločanja in njihove značilnosti, nakupne razmere.
  4. Segmentiranje in pozicioniranje na trgu potrošnikov
  5. Raziskovanje vedenja potrošnikov
    - kvalitativni in kvantitativni pristop
    - merjenje zadovoljstva potrošnikov

Ime predmeta: **RAZVOJNOPSIHOLOŠKI VIDIKI NORMATIVNEGA RAZVOJA IN ODPSTANJ**

Število ECTS kreditnih točk: **6**

Vsebina:

- Normativen razvoj in odstopanja: tempo razvoja, individualne razlike in posebnosti v razvoju.
- Pomen genetskih dejavnikov in socialnega okolja pri normativnem razvoju in odstopanjih.
- Vloga in pomen razvojno-psiholoških spoznanj za delo z različnimi otroki, mladostniki in odraslimi.
- Spoznavanje in razumevanje različnosti, spoznavanje inkluzivnega pristopa in usmerjenost v inkluzivno delovanje.
- Spoznavanje posameznih skupin oseb s posebnimi potrebami in njihovih značilnosti razvoja.
- Dejavniki tveganja za težave na področjih razvoja v različnih življenjskih obdobjih.
- Povezava med uspehom oziroma neuspehom ter uspešnim oziroma neuspešnim izidom na področju izobraževanja in nasploh v življenju.

Ime predmeta: **UPORABNA PSIHOLOGIJA V EKSTREMNIH RAZMERAH**

Število ECTS kreditnih točk: **3**

Vsebina:

- Politično vedenje in njegovi dejavniki; zgodovinska in aktualna politična vprašanja (demokracija, revolucija, diktatura, terorizem, genocid, volilno vedenje ...)
- Predmet vojaške psihologije; psihologija vojne; pomen propagande na področju vojske; organizacijski vidiki vojske; delo vojaškega psihologa.
- Predmet policijske psihologije; delo z žrtvami kaznivih dejanj; tehnike vodenja informativnega pogovora; zasliševanje in zmotna priznanja; ugotavljanje zavajanja in laganja; metode preverjanja veljavnosti izjav – poligraf, psiholingvistika, analiza vedenja; pogajanja v kriznih situacijah.

Ime predmeta: **UPORABNA PSIHOLOGIJA V VSAKDANJEM ŽIVLJENJU**

Število ECTS kreditnih točk: **3**

Vsebina:

- Sodobni vsakodnevni način življenja in prilagajanje nanj; uporabnost teorij osebnosti in spoprijemanja s stresom v vsakdanjem življenju; motivacija in emocije vsakdanjega življenja; pomen čustvene inteligentnosti; osebnostna rast
- Vpliv psiholoških dejavnikov na športne rezultate, telesno aktivnost; obvladovanje čustev za optimalno učinkovitost; zastavljanje ciljev v športu; sproščanje, vizualizacija, koncentracija in druge tehnike v športni psihologiji

- Odnos med psihološkimi procesi in vedenjem voznikov; prometne nesreče in njihovi najpomembnejši psihološki dejavniki
- Kiberprostor kot nova dimenzija življenja; vpliv kiberprostora na osebnost in vedenje človeka; vloga psihologije pri ustvarjanju kiberprostora

Ime predmeta: **VEDENJSKO - KOGNITIVNA PSIHOTERAPIJA**

Število ECTS kreditnih točk: **6**

Vsebina:

- Poglobljena obravnava teoretičnih konceptov kognitivno-vedenjskega pristopa
- Poglobljena obravnava metod in tehnik kognitivno-vedenjske psihoterapije
- Predstavitev raznih primerov terapevtske obravnave glede na različne psihološke težave in motenosti.